

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

08 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte
judecători

NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru
TOMA Nadejda

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Bolduratu Vasile, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017, în cauza penală privindu-l pe

CORGOJA Victor XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 28.10.2016 - 14.03.2017;

Instanța de apel: 12.04.2017 - 23.05.2017;

Instanța de recurs: 22.08.2017 - 08.11.2017.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 14 martie 2017, Corgoja Victor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal la pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității – 180 ore;

- art. 361 alin. (1) Cod penal la pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității – 200 ore.

Prin prisma art. 84 alin. (1) Cod penal, inculpatului, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

De asemenea, a fost admisă acțiunea civilă și s-a dispus încasarea de la Corgoja Victor în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în mărime de 3364,68 lei.

2. Pentru a se pronunța în acest sens, prima instanță, *în fapt*, a constatat că Corgoja V. în decursul mai multor ani, sistematic, o maltrata fizic și o numea cu cuvinte necenzurate pe soția sa, Corgoja D., în prezența copilului lor minor, XXXXX, cu care trăiește împreună, înjosindu-le astfel onoarea și demnitatea, iar aplicarea forței asupra acesteia, în prezența copilului minor, a

generat plecarea de acasă a părții vătămate, pentru a nu fi maltrată în continuare de către agresor.

Ultimul caz de violență în familie comis de către Corgoja Victor a avut loc la data de 20 mai 2016, în jurul orelor 23⁰⁰, când acesta aflându-se la domiciliul său, unde era și soția sa, Corgoja D., în prezența copilului său minor, XXXXX, fără motive întemeiate a inițiat un conflict, în cadrul căruia numind-o cu cuvinte înjurioase, i-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, în rezultat cărora lui Corgoja D., potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.046D din 03.06.2016, i-au fost cauzate leziuni corporale care se califică ca vătămare corporală ușoară, totodată s-a conchis că acesteia i-au mai fost cauzate și suferințe fizice și psihice. Acțiuni nominalizate, i-au cauzat în același timp și copilului său minor, XXXXX suferințe psihice, fapt confirmat prin raportul de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 658a-2016 din 21 iulie 2016.

Conform raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 663 a – 2016 din 22 iulie 2016 Corgoja D. a fost expusă factorului psio-traumatizant și a manifestat traumă psihologică de intensitate medie, survenită în urma conflictelor din cadrul familial.

Tot el, Corgoja V. la 19 aprilie 2016, în jurul orelor 17⁰⁰, a fost stopat de către angajații Batalionului de Patrulare Sud plutonul Căușeni - Ștefan Vodă, în apropierea or. Ștefan Vodă, pe traseul R-30 km 64, aflându-se la volanul automobilului de model BMW 520 cu n/î lituaniene XXXXX.

În timpul verificării actelor, ultimul a prezentat procura pentru automobilul de model BMW 520 cu n/î XXXXX, eliberată acestuia din numele lui Tricolici I. de către notarul lituanian G. Kuzabaviciene, la data de 21 februarie 2015.

Conform răspunsului expediat de către notarul lituanian G. Kuzabaviciene, acesta nu a eliberat procură din numele lui Tricolici I. pe numele lui Corgoja V. pentru automobilul de model BMW 520 cu n/î XXXXX.

Centrul de Cooperare Polițienească Internațională a IGP a MAI RM a comunicat că conform mesajului parvenit din partea BNC Interpol Vilnius/Lituania, vehiculul de model BMW 520, VIN XXXXX, cu n/î XXXXX, certificatul de înmatriculare nr. XXXXX a fost înregistrat pe teritoriul Lituaniei pe numele lui Tricolici I. la data de 01 octombrie 2014, vehiculul menționat a fost radiat din circulație.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, violența în familie, *adică o acțiune intenționată, comisă de un membru al familiei asupra a doi membri ai familiei, care a provocat suferință fizică soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale și suferințe psihice* și art. 361 alin. (1) Cod penal, *adică deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații*.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare a fost contestată cu apel de către inculpat, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care dînsul să fie achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal și să-i fie eliberat automobilul de model

BMW 520 cu n/î XXXXX, de la parcare specială din or. Ștefan Vodă, precum și certificatul de înregistrare asupra acestuia cu nr. XXXXX5.

În motivarea cererii de apel, apelantul a menționat că nu cunoaștea despre faptul că procura nu era legală, iar el personal nu a întreprins careva acțiuni întru falsificarea acesteia, ori a primit-o de la fostul proprietar al autoturismului, Ungureanu L.

Respectiv, apelantul a menționat că nu poartă nici o vină pentru faptul că a fost mințit de către fostul proprietar al autoturismului, Ungureanu L., prin intermediul soțului ei, Ungureanu V.

La fel, a invocat că careva probe, precum că el ar fi întreprins careva acțiuni cu intenție pentru a intra în posesia procurii false nu au fost acumulate și prezentate de procuror nici la etapa urmăririi penale, nici în cadrul ședinței de judecată.

Apelantul a mai indicat că, contrar prevederilor art.162 Cod de procedură penală, prima instanță neîntemeiat i-a refuzat în eliberarea corpului delict - certificatului de înregistrare nr. XXXXX pe numele lui Tricolici I., fapt care, de asemenea, contravine normei sus menționate. Or, certificatul nominalizat este emis legal și careva temei de a-l reține în continuare ca corp delict la dosar instanța nu a avut.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017, apelul declarat a fost admis, cu casarea parțială a sentinței, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) Cod procedură penală, și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Corgoja V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal (în redacția Legii din 03.09.2010) la 160 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor stabilite în baza art. 201¹ alin. (1) și art. 361 alin. (1) Cod penal, definitiv inculpatului i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 230 ore.

Acțiunea civilă înaintată de procuror, privind încasarea de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în mărime de 3364,68 lei, a fost respinsă ca nefondată.

Corpul delict, certificatul de înmatriculare nr. XXXXX pe numele lui Tricolici I. a fost restituit proprietarului, Tricolici I.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța cercetând suplimentar probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblul din punct de vedere al coroborării lor, a concluzionat ca fiind dovedită indubitabil vinovăția lui Corgoja V. în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, cu toate că acesta contestă sentința anume pe acest capăt de acuzare, nefiind de acord cu soluția de condamnare și pledînd pentru achitarea sa.

Pe de altă parte, instanța de apel a menționat că inculpatul, raportat la art. 10 alin. (1) Cod penal, urmează a fi tras la răspundere pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) Cod penal, după cum a fost redacția legii la momentul comiterii infracțiunii.

Astfel, instanța de apel a constatat că prin acțiunile sale intenționate inculpatul având calitatea de membru de familie (art.133/1 Cod penal), în prezența copilului său minor, Corgoja

V., fără motive întemeiate a inițiat un conflict, în cadrul căruia a numit-o cu cuvinte înjurioase pe soția sa Corgoja D., i-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i potrivit raportului de expertiză medico-legală leziuni corporale ușoare.

Prin urmare, s-a menționat că, ținând cont de modificările ulterioare comiterii infracțiunii de către inculpat, acțiunile inculpatului nu se încadrează în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, și anume *acțiuni violente, ...comise asupra doi sau mai multor membri ai familiei*, deoarece, potrivit materialelor cauzei nu s-au constatat cauzarea de leziuni corporale părții vătămate minore XXXXX, fapt stabilit cu certitudine prin declarațiile părții vătămate Corgoja D. și XXXXX, precum și a martorilor, raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie potrivit căruia minorul XXXXX a fost expus factorului psio-traumatizant și a manifestat prin insomnie periodică, starea de incertitudine, tensionare lăuntrică, survenită drept consecință a conflictelor din cadrul familial.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca fiind nefondată solicitarea inculpatului privind dispunerea eliberării lui a automobilului de model BMW 520 cu n/î XXXXX, de la parcare specială din or. Ștefan Vodă, precum și eliberarea corpului delict - certificatul de înregistrare nr. XXXXX pe numele lui Tricolici I. Or, din materialele cauzei rezultă că proprietarul automobilului de model BMW 520 cu n/î XXXXX este cet. Lituaniei Tricolici I., conform certificatului de înregistrare nr. XXXXX, care este și în drept să primească certificatul de înregistrare, recunoscut ca corp delict, iar automobilul, ridicat conform procesului de reținere și aducere la parcare specială, nu a fost recunoscut ca corp delict în prezenta cauză, astfel acesta poate fi ridicat de la parcare specială, doar de proprietarul legal al acestuia.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul a contestat-o cu recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia și menținerea sentinței, din motiv că cheltuielile judiciare în sumă de 3364,68 lei, au fost suportate de către stat pentru efectuarea expertizelor medico-legală, psihiatrico-legală ambulatorie și pentru efectuarea raportului tehnico-științific și urmează a fi încasate de la inculpat.

Procurorul consideră că soluția instanței de apel de a casa sentința referitor la încasarea cheltuielilor de judecată contravine normelor procesual-penale în vigoare.

Astfel, potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală cheltuielile judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Aliniatul (3) al normei indicate este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces.

Totodată, se relevă că legislatorul a expus suficient de clar în art. 229 Cod de procedură penală că obligativitatea suportării cheltuielilor judiciare se pune pe seama condamnatului.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror, în baza materialelor din dosar și raportat la criticele recurentului, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele motive.

Cu titlu introductiv, se relevă că soluția de inadmisibilitate a recursului depus de procuror se întemeiază, *în drept*, pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit

căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că cererea este vădit neîntemeiată.

Dispoziția art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent. Prin urmare, recursul este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, atunci cînd titularul acestuia invocă în cerere temeiuri care în mod evident nu sunt subsecvente circumstanțelor cauzei, sau cînd argumentele formulate de recurent sunt nefondate.

În esență, la caz, reieșind din criticele expuse de procuror, se constată că acesta contestă decizia instanței de apel doar în partea încasării cheltuielilor de judecată, considerînd că instanța de apel nefondat a dispus respingerea cererii privind încasarea sumei de 3364,68 lei din contul inculpatului pentru efectuarea mai multor expertize și rapoarte.

Verificînd actele cauzei, în raport cu alegațiile punctate în cererea de recurs, Colegiul penal conchide asupra netemeinicii acestora, reiterînd în acest sens următoarele raționamente, expuse și în alte cauze similare.

Așadar, Colegiul găsește vădit nefondată revendicarea procurorului în partea ce ține de pretinsa încălcare admisă de instanța de apel, prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dat fiind că, în dispoziția art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, este stipulat expres că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul cînd prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul. Tot aici, se face trimitere și la prevederile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, potrivit cărora plata pentru expertizele judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat.

Prin urmare, în situația cînd efectuarea expertizei a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea acesteia urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești ale bugetului de stat, nu din contul inculpatului.

Din actele cauzei se constată că expertiza medico-legală a părții vătămate Corgoja D. a fost dispusă de către organul de urmărire penală (*anexat la f.d. 22, vol. I*), în vederea constatării gravității vătămarilor corporale depistate la aceasta.

În continuare, se reține că la fila dosarului 48, vol. I, este anexată ordonanța procurorului privind dispunerea expertizei psihologico-psihiatrice a copilului minor al inculpatului, pentru a se stabili dacă în urma acțiunilor violente a tatălui acestuia copilul a avut de suferit psihologic și moral.

Din aceleași considerente, prin ordonanța procurorului anexată la fila dosarului 51, vol. I, a fost dispusă efectuarea expertizei psihologico-psihiatrice a părții vătămate Corgoja D. și în condiții similare a fost dispusă și efectuarea raportului de constatare tehnico-științifică de la f.d. 50-53, vol. II.

Prin urmare, atare acțiuni procesuale, adică cele ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, trebuie puse în sarcina părții acuzării și nu urmează a fi achitate de inculpat, după cum pledează procurorul.

În principiu, este necesar de evidențiat că taxele percepute pentru efectuarea expertizelor sau rapoartelor, similare celor disputate aici, în toate cazurile urmează a fi încasate din contul statului, nefiind atins caracterul echitabil al acestei proceduri.

Respectiv, este relevant de a consemna despre faptul că, expertiza judiciară medico-legală a fost necesară pentru a proba leziunile depistate la partea vătămată Corgoja D., celelalte expertize psihologico-psihiatrice efectuate părții vătămate și copilului minor al acesteia, pentru a proba suferințele psihice și morale, iar raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-2305 din 03.05.2016 ulterior a fost folosit de partea acuzării pentru a-l incrimina pe inculpat în baza art. 361 alin. (1) Cod penal.

Din ansamblul considerentelor care precedă, rezultă că cheltuielile suportate pentru efectuarea actelor enumerate supra, urmează a fi acoperite din contul bugetului de stat, avînd în vedere că acestea nu pot face obiectul unei rambursări din partea inculpatului.

Avînd în vedere cele expuse, instanța de recurs conchide că, în prezenta cauză nu se constată admiterea erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, iar la judecarea acestei cauze în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărîre legală și întemeiată, neexistînd vreun temei pentru admiterea recursului în sensul declarat de procuror.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Bolduratu Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017, în cauza penală privindu-l pe Corgoja Victor XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 noiembrie 2017.

Președinte

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru

Judecător

TOMA Nadejda